

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ
ሪፐብሊክ መንግስት

GOVERNMENT OF THE FEDERAL DEMOCRATIC
REPUBLIC OF ETHIOPIA

ብሔራዊ የማህበራዊ ጥበቃ ፖሊሲ

NATIONAL SOCIAL PROTECTION POLICY

ህዳር 2007

አዲስ አበባ

November 2014

Addis Ababa

የሠራተኛና ማኅበራዊ ጉዳይ ሚኒስቴር አድራሻ
ስልክ ቁ. Tel: 251-11-551-70-80/ 251-11-551-52-49
ፋክስ Fax: 251-11-55183-79/ 251-11-551-83-96/
251-11-550-12-20/ 251-11-551-53-16
ኢ-ሜይል E-mail: molsa.comp@ethonet.et
ድረ ገጽ Web site: www.molsa.gov.et
Facebook: Ministry of Labor and Social Affairs
ፖ.ሣ.ቁ P.O.Box 2056
አዲስ አበባ ኢትዮጵያ Addis Ababa, Ethiopia

ማውጫ

1. መግቢያ.....	2
2. የፓኪሲው ክስፈካጊነት ፣ ሆስፒታል እና ተጠቃሚ.....	4
2.1. የፖሊሲው አስፈላጊነት	4
2.2 ራዕይ	5
2.3 ተልዕኮ.....	5
3. የፓኪሲው ክፍያዎች ግቦች.....	6
4. የፓኪሲው መርሆዎች.....	6
5. የፓኪሲው ክፍያዎችና ትኩረት.....	7
6. የፓኪሲው ንግድዎችና ስትራቴጂዎች.....	8
የትኩረት አቅጣጫ 6.1: ልማታዊ ሴኔታዎችን ማስፋፋት	8
የትኩረት አቅጣጫ 6.2: የሥራ ዕድልን ማስፋፋት እና የኑሮ ሁኔታን ማሻሻል.....	10
የትኩረት አቅጣጫ 6.3: የማህበራዊ መድንን ማስፋፋት	12
የትኩረት አቅጣጫ 6.4: የመሠረታዊ አገልግሎት ፍትሃዊ ተጠቃሚነትን ማሳደግ.....	13
የትኩረት አቅጣጫ 6.5: ለጥቃትና በደል ተጋላጭ ለሆኑ ዜጎች የሕግ ጥበቃና ድጋፍ መስጠት.....	14
7. የፓኪሲው የፋይናንስ ምንጭ.....	16
8. ተቋማዊ ክብር ማግኘት እና ጭንቀት.....	17
8.1 ተቋማዊ አደረጃጀት፣ ተግባርና ኃላፊነት.....	17
9. የፓኪሲው የክትትልና ግምገማ ሠርዓት.....	19

1. መግቢያ

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ መንግስት በሀገሪቱ ለዘመናት ሲከማቹ የቆዩትን የኢኮኖሚያዊና የማህበራዊ ችግሮችን ለማቃለል እና ድህነትን ለማስወገድ ህዝቡ በየደረጃው የሚሳተፍበት እና የሚጠቀምበት ድሃን ማዕከል ያደረገ፣ ፈጣን፣ ተከታታይ እና ዘላቂ ልማትን ለማረጋገጥ የሚያስችሉ ፖሊሲዎችና ስትራቴጂዎችን አውጥቶ ተግባራዊ ሲያደርግ ቆይቷል። በዚሁም መሠረት ካለፉት ሁለት አስርት አመታት ጀምሮ በየጊዜው እየጨመረ የመጣ የኢኮኖሚ ዕድገት እንዲመዘገብ በማስቻሉ የድህነት መጠን ከጊዜ ወደ ጊዜ እየቀነሰ እንዲሄድ አስችሏል።

በተካሄዱት ተከታታይ የድህነት ቅነሳ ፕሮግራሞች የሀገሪቱ የድህነት መጠን እ.ኤ.አ. በ1995/96 ከነበረበት 45.5 በመቶ ወደ 26 በመቶ መውረዱ እ.ኤ.አ. በ2013/14 በገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት ሚኒስቴር በተደረገ ዓመታዊ የኢኮኖሚ አፈጻጸም ግምገማ ተገልጿል። እንዲሁም የምግብ ድህነት ተጋላጭነት እ.ኤ.አ. በ1995/96 ከነበረበት 49.5 በመቶ ወደ 33.6 በመቶ ዝቅ ማለቱ በ2010/2011 በማዕከላዊ ስታቲስቲክስ ኤጀንሲ በተደረገው የቤተሰብ፣ ገቢ፣ ፍጅታና ወጪ ቆጠራ ጥናት ተረጋግጧል።

ኢኮኖሚያዊና የማህበራዊ እድገትን ለማረጋገጥ የሚዘረጉ የተለያዩ የልማት ፕሮግራሞች በዋነኝነት በአቅርቦት ረገድ ያለውን እጥረት በማቃለል የመላውን ህዝብ ተጠቃሚነት ለማሳደግ የሚያስችሉ መሆናቸው የሚታወቅ ነው። በሌላ በኩል በድህነትና በተጋላጭነት ውስጥ የሚገኙ የህብረተሰብ ክፍሎች ለሚዘረጉ አገልግሎቶች ተደራሽ እንዳይሆኑ የሚያግዱአቸው በርካታ መሰናከሎች እንዳሉ ይታወቃል። ስለሆነም በፍላጎት በኩል ያሉትን ተግዳሮቶች በማቃለል ልዩ ትኩረት የሚሹ የህብረተሰብ ክፍሎችን ተጠቃሚ የሚያደርጉ የማህበራዊ ጥበቃ እርምጃዎችን መውሰድ ያስፈልጋል።

ማህበራዊ ጥበቃ በመደበኛ እና መደበኛ ባልሆነ መንገድ ድህነትን፣ የዜጎችን ማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ ስጋት፣ ተጋላጭነትን እና መገለልን ለመቀነስ የሚያስችል እርምጃ በመውሰድ ለሁሉም ተደራሽ የሆነ የተመጣጠነ እድገት በማረጋገጥ ላይ የሚያተኩር የማህበራዊ ፖሊሲ ማዕቀፍ አካል ነው።

ፖሊሲው በዋነኝነት በተፈጥሮና በሰው ሰራሽ አደጋ፣ በኢኮኖሚና በማህበራዊ ችግሮች ምክንያት ለከፋ ችግር ተጋላጭ የሆኑ የህብረተሰብ ክፍሎች በተቀናጀ ሁኔታ ጥበቃ እንዲያገኙ የማድረግ፣ ዜጎች ለተለያዩ ችግሮች እንዳይጋለጡ ለመከላከል ዘርፈ ብዙ የማህበራዊ ዋስትና ስርዓትን የመዘርጋት፣ የዜጎችን ስርቶ የማግኘትና ጥሪት የመያዝ አቅምን የማጎልበት፣ የሥራ ዕድልና የኑሮ ሁኔታን የማሻሻል እና ለጥቃትና በደል ተጋላጭ የሆኑ የህብረተሰብ ክፍሎችን የህግ ጥበቃና ድጋፍ እንዲያገኙ የማድረግ እርምጃዎችን ያጠቃልላል።

የማህበራዊ ጥበቃ አፈጻጸም መሠረታዊ አገልግሎቶችን በመስጠትና በወቅታዊ ድጋፍ ላይ ሳይወሰን የማህበረሰብ ተሳትፎና ንቅናቄን በማጠናከር እና የተቀናጀ ስርዓት በመዘርጋት በሕገ-መንግስቱ በተቀመጡ የኢኮኖሚ፣ የማህበራዊ፣ ባህላዊ እና ሰብዓዊ ሙባዎች መሰረት ተሸጋጋሪነት ባህሪ ያላቸው በህብረተሰቡ ውስጥ የሚታዩ የኢኮኖሚና የማህበራዊ ተጠቃሚነት ልዩነቶችንና አለመመጣጠንን ለመቀነስ የሚወሰዱ እርምጃዎችን ያካትታል።

ለተለያዩ ማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ ችግሮች የተጋለጡ በተለይም በአስቸጋሪ ሁኔታ ውስጥ የሚገኙ ሕፃናት፣ ሴቶች፣ አካል ጉዳተኞች፣ አረጋውያን፣ ስርቶ ለማደር ጉልበትና አቅም የሌላቸው ግለሰቦች፣ ሥራ አጦችና በተለያዩ የማህበራዊ፣ የተፈጥሮና ሌሎች ምክንያቶች ለአደጋ ተጋላጭ የሆኑ ዜጎች በፖሊሲው ልዩ ትኩረት የተሰጣቸው የህብረተሰብ ክፍሎች ናቸው።

ፖሊሲው የማህበራዊ ጥበቃን በማቀናጀት እና በማስተባበር የተለያዩ አገልግሎቶችን ለመስጠት ማዕቀፍ ሆኖ የሚያገለግል ሲሆን፣ በፌዴራል፣ በክልል እና በተዋረድ ባሉ የመንግስት የአደረጃጀት መዋቅሮች ውስጥ የሚኖረውን ተግባርና ኃላፊነት እና የትብብር ሥርዓት በግልፅ የሚያመለክት ነው።

ፖሊሲው የተዘጋጀው በብሄራዊ የማህበራዊ ጥበቃ ፕላትፎርም አመራርና አስተባባሪነት ጉዳዩ የሚመለከታቸውን የፌዴራልና የክልል መንግሥታት እንዲሁም የተለያዩ ባለድርሻ አካላት ተወካዮችን በማሳተፍና በቂ ምክክር በማድረግ ሲሆን በዝግጅቱም ወቅት የሀገሪቱ ተጨባጭ ሁኔታዎች በዋናነትም ድህነትና ተጋላጭነት፣ የሕግና የፖሊሲ አግባቦች፣ ከማህበራዊ ጥበቃ ጋር የተያያዙ ሀገራዊ ፕሮግራሞችን እና አህጉራዊና ዓለም አቀፋዊ ሁኔታዎችን በሚገባ በመዳሰስ ነው።

በፖሊሲ ሰነዱ ውስጥ አምስት የትኩረት መስኮች ተለይተው ቀርበዋል። እነዚህም የልማታዊ ሴኩትኔትን ማስፋፋት፣ የሥራ ዕድልና የኑሮ ሁኔታን ማሻሻል፣ የማህበራዊ መድን አገልግሎትን ማስፋፋት፣ የመሠረታዊ አገልግሎት ፍትሃዊ ተጠቃሚነትን ማሳደግ እና ለጥቃትና በደል ተጋላጭ ለሆኑ የሕግ ጥበቃ እና ድጋፍ እንዲያገኙ ማድረግ ናቸው።

በዚህ መሰረት ፖሊሲው ከክፍል አንድ እስከ አምስት የፖሊሲውን ራዕይ፣ ተልዕኮ፣ አጠቃላይ ግቦች፣ መርሆዎች እና የፖሊሲውን አድማስና ትኩረት በቅደም ተከተል የያዘ ሲሆን፣ በቀሪዎቹ አራት ክፍሎች ደግሞ የፖሊሲውን እርምጃዎች እና ስትራቴጂዎች፣ የትኩረት መስኮች፣ የክትትልና ግምገማ ስርዓት፣ የፋይናንስ ምንጭ፣ ተቋማዊ አደረጃጀት እና ቅንጅታዊ አሰራርን የተመለከቱ የፖሊሲ አቅጣጫዎች እንደ ቅደም ተከተላቸው ቀርበዋል።

2. ፓፓኪሲው ክስፈካጊነት ፤ ሆሶይና ተጭን

2.1. የፖሊሲው አስፈላጊነት

ሀገሪቱ እያስመዘገበች ካለው የኢኮኖሚ ዕድገት ፍትሃዊ ተጠቃሚነትን በዘላቂነት ለማረጋገጥ እና ድህነትን በሚፈለገው መጠን ለመቀነስ የማህበራዊ ጥበቃ ፖሊሲን በመቅረጽ ለአፈጻጸሙ ስርዓት በመዘርጋት ፕሮግራሞችን መተግበር ይጠይቃል። በመንግስት የሚተገበሩ ፕሮግራሞች ድሃውን ህዝብ ማዕከል ያደረጉ መሆናቸው እንደተጠበቀ ሆኖ በተለይም የማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ እድገት ተደራሽ እና ፍትሃዊ ተጠቃሚ ያልሆኑ የድሃ ድሃዎችን እና ተጋላጭ የህብረተሰብ ክፍሎችን ተጠቃሚነት የሚያረጋግጡ የማህበራዊ ጥበቃ እርምጃዎችን መውሰድ ያስፈልጋል።

በኢትዮጵያ የማህበራዊ ጥበቃ ምህዳርን ማስፋት በኢ.ፌ.ዲ.ሪ ሕገ-መንግስት የተለያዩ አንቀጾች ላይ ሰፍረው የሚገኙትን ዋና ዋና ኢኮኖሚያዊና ማህበራዊ ሙቡቶችን ደረጃ በደረጃ የመተግበር ሂደት አንድ አካል ነው። በሕገ-መንግሥቱ የማህበራዊ ጥበቃ ስርዓትን ለመዘርጋት መሠረት የሆኑ አንቀጾችን በተለይም በአንቀጽ 41 ሥር በዝርዝር ከተመለከቱት ድንጋጌዎች በተጨማሪ በአንቀጽ 90 “ የሀገሪቱ አቅም በፈቀደ መጠን ሁሉም ኢትዮጵያዊ የትምህርት፣ የጤና አገልግሎት፣ የንፁህ ውሃ፣ የመኖሪያ፣ የምግብና የማህበራዊ ዋስትና እንዲኖረው ያደርጋል” በማለት መደንገጉ ለዚህ ፖሊሲ መቀረጽ ሕገ-መንግስታዊ መሠረት ነው።

ኢትዮጵያን ጨምሮ የአፍሪካ ሕብረት አባል ሀገራት የሕብረቱን የማህበራዊ ፖሊሲ ማዕቀፍ ከልማት አጀንዳዎቻቸውና ስትራቴጂያቸው ጋር በማቀናጀት ስር የሰደደና የከፋ ድህነት እና ተጋላጭነትን በመቀነስ የሀገሮችን ልማት ፍትሃዊና የተረጋጋ ለማድረግ የማህበራዊ ጥበቃ ፖሊሲ ወሳኝና ተመራጭ መሆኑን አምነውበትና ተስማምተውበት ወደ ሥራ መግባታቸው በአህጉር ደረጃ ለማህበራዊ ጥበቃ የተሰጠውን ትኩረት ያረጋግጣል።

በሀገሪቱ በመተግበር ላይ የሚገኘው የድህነት ቅነሳ ፕሮግራም በተለይም የአምስት ዓመቱ የዕድገትና የትራንስፎርሜሽን ዕቅድ (2003-2007 ዓ.ም) ድህነትን በመቀነስ እና በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ መንገድ የዜጎችን ማህበራዊ ደህንነት በማስጠበቅ ረገድ ትልቅ ውጤት እያስመዘገበ የሚገኝ በመሆኑ ዘላቂነት ላለው የማህበራዊ ጥበቃ ስርዓት መዘርጋት መደላድል ሆኗል።

ይሁንና የማህበራዊ ጥበቃ እርምጃዎች ዘርፈ ብዙና በተለያዩ የመንግስት፣ መንግስታዊ ባልሆኑ፣ በማህበረሰብ እና በእምነት ተቋማት የሚተገበሩ በመሆናቸው ሲሰጡ የነበሩ አገልግሎቶች ደረጃ

(Standard) ያልነበራቸው፣ በሽፋንና በተደራሽነት፣ በፕሮግራሞች ተደጋጋፊነት፣ በአደረጃጀት፣ በመረጃ አያያዝና እና ልውውጥ፣ በአስፈጻሚ አካላት የቀጥታ እና የጎንዮሽ የቅንጅት ክፍተቶች የታዩባቸው መሆኑን ጥናቶች አመልክተዋል።

ከ1989 ዓ.ም ጀምሮ ሲተገበር የነበረው የማህበራዊ ደህንነት ልማት ፖሊሲ የማህበራዊ ደህንነትን ለማጎልበት የሚያስችሉ አቅጣጫዎችን በማመልከት ረገድ የበኩሉን አስተዋፅዖ ያበረከተ ቢሆንም ካለው ወቅታዊ ሁኔታ ጋር የተጣጣመ አለመሆኑ በተደረገ የፖሊሲ ክፍተት ልዩታ ጥናት ተረጋግጧል። የተለዩት የፖሊሲ ክፍተቶችም የማህበራዊ ደህንነት ፕሮግራሞችን በመቅረጽ፣ በማስተባበርና በማቀናጀት ረገድ የአስፈጻሚ አካላት እና ህብረተሰቡ የሚኖራቸውን ሚና በበቂ ሁኔታ አጉልቶ አለመመለከቱ፣ ከሥነ ህዝብ ለውጥ፣ ከኢኮኖሚና የማህበራዊ እድገት፣ ከመዋቅር ማስተካከያ፣ ከፖሊሲና የሕግ ማሻሻያዎች ጋር ተቀናጅቶ ሊሄድ አለመቻሉ፣ ፖሊሲውን ለማስፈፀም የሚያስችል ዝርዝር ስትራቴጂና መርሀግብሮች አለመዘጋጀታቸው ዋና ዋናዎቹ ናቸው።

የማህበራዊ ጥበቃን ማስፈን ድህነትንና ተጋላጭነትን ለመቀነስ፣ በድህነት ውስጥ የሚገኙ የህብረተሰብ ክፍሎች ወደ ከፋ ድህነት እንዳይገቡ ለመከላከል፣ የሰው ሀብት ልማትንና ምርታማነትን በማሳደግ ትውልድ ተሻጋሪ ድህነትን ለመቀነስ፣ ፍትሃዊ የሀብት ተጠቃሚነትን ለማረጋገጥ፣ ማህበራዊ ፍትህና የተረጋጋ ሰላምን ለማስፈን፣ አድልዎና መገለልን ለመቀነስ፣ ብሄራዊ ስሜትን ለማጎልበት እና የኢኮኖሚና ማህበራዊ እድገትን ለማሳሰጥ ከፍተኛ ፋይዳ አለው።

በአጠቃላይ የማህበራዊ እና የኢኮኖሚ ዕድገትን ለማስቀጠል፣ የማህበራዊ ፍትህን ለማስፈን እና ዜጎች ክብራቸውና መብታቸው ተጠብቆ መኖር እንዲችሉ ለማድረግ የማህበራዊ ጥበቃ ፖሊሲ ማዕቀፍን መቅረጽ አስፈላጊ ሆኖ ተገኝቷል።

2.2. ራዕይ

የኢትዮጵያ ዜጎች ማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ ደህንነትና ዋስትና ተጠብቆ፣ የማህበራዊ ፍትህ ሰፍኖ ማየት።

2.3. ተልዕኮ

- * የኢትዮጵያ ዜጎችን የማህበራዊ ጥበቃ አገልግሎቶች ተጠቃሚነት ለማሳደግ፣
- * የማህበራዊ ድጋፍ በማድረግ መሠረታዊ የማህበራዊ አገልግሎቶች ተጠቃሚነትን ማሳደግ፣
- * የማህበራዊ መድን አገልግሎት ሽፋንን ማስፋፋት፣

- * ገቢ የሚያስገኙ የሥራ ዕድሎችን ማስፋፋት፤
- * አግባብነት ያላቸው ሕጎች፣ ደንቦች፣ መርሐ ግብሮች እና ተቋማዊ አደረጃጀቶችን በማጠናከርና በመዘርጋት ድሃ እና ተጋላጭ የሆኑ የህብረተሰብ ክፍሎች ከሀገሪቱ እድገት ፍትሃዊ ተጠቃሚ እንዲሆኑ ማድረግ ነው።

3. የፓኪሲው ክጠቃካይ ግቦች

የኢትዮጵያ ብሔራዊ ማህበራዊ ጥበቃ ፖሊሲ ዋና ዋና ግቦች የሚከተሉት ናቸው፡-

- 3.1. ለድህነት እና ለተለያዩ ተፈጥሮና ሰው ሰራሽ ችግሮች ተጋላጭ የሆኑ ግለሰቦች፣ ቤተሰቦች እና የህብረተሰብ ክፍሎች ለከፋ ችግር እንዳይጋለጡ መጠበቅ፤
- 3.2. የማህበራዊ መድን ስርዓትን መዘርጋትና ሽፋንን ማሳደግ፤
- 3.3. ፍትሃዊና ጥራት ያለው የጤና፣ የትምህርት እና የማህበራዊ ደህንነት አገልግሎቶችን ተደራሽነት ከፍ በማድረግ የሰው ሀብት ልማትን ማሳደግ፤
- 3.4. ለሥራ አጥነት ለተጋለጡ ወገኖች የሥራ ዕድሎችን በማስፋፋት የስራ ዋስትናን ማረጋገጥ፤
- 3.5. በማህበራዊ ችግር ውስጥ የሚገኙ የህብረተሰብ ክፍሎችን የኑሮ ሁኔታ ደረጃ በደረጃ በማሻሻል የማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ መብቶቻቸውን ማስጠበቅ፤
- 3.6. የማህበራዊ ጥበቃ ፖሊሲን ለመተግበር ህብረተሰቡ በየደረጃው ተገቢ ሚናውን እንዲወጣ ማድረግ።

4. የፓኪሲው መርሆዎች

- 4.1. ለፖሊሲው አፈጻጸም መንግሥት ግንባር ቀደም አመራር ይሰጣል፤ በዘላቂነት መተግበሩን ያረጋግጣል።
- 4.2. በፖሊሲው አተገባበር ላይ የማህበረሰብ አቀፍ እንክብካቤ ጥምረቶች (Community Care Coalitions) ተገቢ ሚናቸውን እንዲወጡ ይደረጋል።
- 4.3. የማህበራዊ ጥበቃ አተገባበር በመደጋገፍና ራስን በመቻል መርህ ላይ የተመሰረተ ይሆናል።
- 4.4. ፖሊሲው ለስርዓተ-ጾታ ጉዳዮች ልዩ ትኩረት በመስጠት በእኩልነት መርህ ላይ ተመስረቶ ተፈጻሚ ይሆናል።
- 4.5. የፖሊሲው ተፈጻሚነት በመንግስት፣ በህብረተሰቡና በሚመለከታቸው ባለድርሻ አካላት ዘርፈ ብዙ ትብብርና ቅንጅት አሰራር ላይ የተመሰረተ ይሆናል።
- 4.6. በማህበራዊ ጥበቃ ፕሮግራሞች ቀረጻ፣ ትግበራ፣ ክትትልና ግምገማ ላይ የህብረተሰቡ ንቅናቄና ተሳትፎ የጎላ ሚና እንዲኖረው ይደረጋል።

- 4.7. የማህበራዊ ጥበቃ አተገባበር ቀልጣፋ፣ ውጤታማ፣ ተገማች እና ዘላቂ እንዲሆን ይደረጋል።
- 4.8. የማህበራዊ ጥበቃ እርምጃዎች የሁሉም ኢትዮጵያውያንን ኢኮኖሚያዊ፣ ማህበራዊና ሰብአዊ መብቶች ደረጃ በደረጃ የሚያስጠብቁ ይሆናሉ።
- 4.9. የማህበራዊ ጥበቃ እርምጃዎች ያለኢድልዎና መገለል የሚፈጸሙ ይሆናሉ።
- 4.10. የማህበራዊ ጥበቃ እርምጃዎች በተጠያቂነትና በግልጽነት መርህ ላይ ተመስርተው ተፈጻሚ ይሆናሉ።
- 4.11. የማህበራዊ ጥበቃ አገልግሎቶች በተለያዩ መንግሥታዊ እና መንግስታዊ ባልሆኑ የልማት ተቋማት ፕሮግራሞች፣ ስትራቴጂዎችና የድርጊት መርሐግብሮች ውስጥ ተካትተው እንዲተገበሩ ይደረጋል።
- 4.12. የማህበራዊ ጥበቃ እርምጃዎች አተገባበር ያልተማከለ ይሆናል።

5. ፖሊሲው ክድሚያና ትኩረት

ፖሊሲው በኢኮኖሚ ድቀት፣ በተፈጥሮና በሰው ስራሽ ችግሮች ለተነዱና ልዩ ድጋፍ ለሚያሻቸው የህብረተሰብ ክፍሎች አማራጭ እንክብካቤና ድጋፍ በመስጠት እና የማህበራዊ አገልግሎቶች ተደራሽነትን ማስፋፋት ላይ ትኩረት ይሰጣል። መደበኛ እና መደበኛ ያልሆኑ የዋስትና ስርዓቶችን በመዘርጋት ዜጎች ወደ ባለ ድህነት እንዳይገቡና በኑሮ ቀውስ ምክንያት ለአደጋ እንዳይጋለጡ የመከላከል እርምጃ መውሰድን ያካትታል።

ፖሊሲው የዜጎችን እውቀትና ክህሎት በማሳደግ የስራ ዕድልን የማስፋፋት፣ ገቢ የማግኘት፣ ጥሪት የማፍራትና አቅም የማጎልበት እርምጃዎች ላይ ትኩረት ያደርጋል ። በኢኮኖሚና በማህበራዊ መዋቅሮች (Economic and social structures) አለመመጣጠን ምክንያት ለችግር የመጋለጥ ክስተትን በመቀነስ ዜጎች መገለል እንዳይደርስባቸው በማድረግ መብትና ፍላጎታቸውን ይጠብቃል። በፖሊሲው ትኩረት የተሰጣቸው የህብረተሰብ ክፍሎች የሚከተሉት ናቸው፡

- * በአስቸጋሪ ሁኔታ ውስጥ የሚገኙ ህፃናት፣
- * ለችግር የተጋለጡ ነፍሰጡር እና የሚያጠቡ እናቶች፣
- * ለችግር የተጋለጡ አካል ጉዳተኞችና አዕምሮ ህሙማን፣
- * ጧሪና ደጋፊ የሌላቸው አረጋውያን፣
- * መሠረታዊ የማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ አገልግሎቶችን ለማግኘት በተለያዩ ምክንያቶች የአቅም ውሳኔነት ያለባቸው ዜጎች፣
- * የማህበራዊ ችግር ሰለባ የሆኑ ማለትም በልመና የተሰማሩ ግለሰቦች፣ ሴተኛ አዳሪዎች፣ የአደንዛዥ ዕጽ እና መድሀኒቶች ተጠቃሚዎች፣

- * በኤች አይ ቪ/ኤድስ ቫይረስ እና ሌሎች ሠርቶ ለማደር አቅም በሚነሱ ደዌዎች የተጠቁ ወገኖች፤
- * ለጥቃትና ለበደል ተጋላጭ የሆኑ የህብረተሰብ ክፍሎች፤
- * ለተፈጥሮና ሰው ስራሽ አደጋዎች የተጋለጡ የህብረተሰብ ክፍሎች፤
- * ሥራ አጥ ወገኖች፤
- * ከመደበኛ ክፍለ ኢኮኖሚ ውጪ የተሰማሩና የመድን አገልግሎት ሽፋን የሌላቸው ዜጎች፤
- * የህገወጥ ሰዎች ዝውውር ተጠቂዎችና ከሰደት ተመለሾች ይሆናሉ።

6. የፓሊሲው ኦርጋናሽንና ስትራቴጂዎች

የፖሊሲው ዋና ዋና የትኩረት ኦርጋናሽኖች የሚከተሉት ናቸው።

- * ልማታዊ ሴኩቲኔትን ማስፋፋት፤
- * የሥራ ዕድልን ማስፋፋትና የኑሮ ሁኔታን ማሻሻል፤
- * የማህበራዊ ዋስትና እና የጤና መድን ሽፋንን ማሳደግ፤
- * የመሠረታዊ አገልግሎቶችን ተደራሽነት ማሳደግ፤
- * ለጥቃትና በደል ተጋላጭ የሆኑ የህብረተሰብ ክፍሎች የህግ ጥበቃና ድጋፍ እንዲያገኙ ማድረግ ናቸው።

ከላይ የተመለከቱትን ኦርጋናሽኖች ለማሳካት የተሟላ አሰራር ስርዓትን መዘርጋት፣ ለማስፈፀሚያ የሚውል መዋዕለ ንዋይን መመደብ፣ በማህበራዊ አገልግሎቶች የሚሰማራውን የዘርፉን የሰው ሃይል ማብቃት፣ ክህሎትን የሚያሳድግ ስልጠና በመስጠት ለሥራ ፈጣሪነት ምቹ ሁኔታን መፍጠር የፖሊሲው ማስፈፀሚያ ዋና ዋና ስትራቴጂዎች ናቸው።

በፖሊሲው የተመለከቱትን ኦርጋናሽኖችና ስትራቴጂዎች ለማስፈፀም የሚከተሉት የትኩረት አቅጣጫዎች ዝርዝር ግቦችና የማስፈፀሚያ ስልቶች ተለይተዋል።

የትኩረት አቅጣጫ 6.1. ልማታዊ ሴኩቲኔትን ማስፋፋት

6.1.1. አጠቃላይ ማብራሪያ

በርካታ በገጠር የሚኖሩ ኢትዮጵያውያን ለድርቅ፣ ለአካባቢ መራቆት፣ ለጎርፍ እና ለመሳሰሉት ድንገተኛ ስጋቶች የተጋለጡ ሲሆን ለአነዚህ ወገኖች ምላሽ ለመስጠት መንግሥት የአደጋ ስጋት ሥራ አመራር ፖሊሲን (Disaster Risk Management Policy) በማውጣት በስራ ላይ እንዲውል አድርጓል።

በከተሞች የሚኖሩ በርካታ የህብረተሰብ ክፍሎች ለምግብ ዋጋ ግሽበት፣ ለስራ አጥነት እና ለሌሎች ማህበራዊና ኢኮኖሚያዊ ስጋቶች የተጋለጡ በመሆኑ የከተሞችን ልዩ ባህሪያት ከግምት ውስጥ ያስገባ የልማታዊና የማህበራዊ ሴፍቲኔት ፕሮግራሞች መቅረፅና ማስፈፀም ትኩረት የሚሰጠው ይሆናል። በገጠርና በከተማ በከፍተኛ ደረጃ ለችግር ከሚጋለጡ የህብረተሰብ ክፍሎች መካከል በቀዳሚነት የሚጠቀሱት ህፃናት ናቸው። የህፃናት ለተመጣጠነ ምግብ እጥረት መጋለጥ የሚጀምረው ከፅንሰ ጀምሮ በመሆኑ ይህ ፖሊሲ በአስቸጋሪ ሁኔታ ውስጥ ለሚገኙ ነፍሰ ጡር፣ አጥቢ እናቶች እና እድሜያቸው ከሁለት ዓመት በታች ለሆኑ ህፃናት ልዩ ትኩረት እንዲሰጣቸው ያደርጋል።

በልማታዊና ማህበራዊ ሴፍቲኔት የሚዘረጉ ፕሮግራሞች የህፃናትን የስርዓተ ምግብ ሁኔታ ለማሻሻል እንዲቻል ከጤና ኤክስፔንሽን እና ለህብረተሰቡ ቅርበት ካላቸው አደረጃጀቶች ጋር ተቀናጀተው አንዲከናወኑ ይደረጋል።

የልማታዊና ማህበራዊ ሴፍቲኔት በማህበራዊ ችግር ውስጥ የወደቁ የህብረተሰብ ክፍሎችን በተለይም ለችግር የተጋለጡ ህጻናትን፣ በአስቸጋሪ ሁኔታ ውስጥ የሚገኙ ሴቶችንና አረጋውያንን፣ አካል ጉዳተኞችና የአዕምሮ ህሙማንን፣ ሠርቶ ለማደር አቅም በሚነሱ ደጃዎች የተጠቁ ወገኖች እና ከስደት ተመላሾችን ለመድረስ የሚያስችሉ መርሃግብሮችን በመዘርጋት እንዲተገበሩ የማድረግ ስልትን ይከተላል።

የማህበረሰብ ልማት ሥራዎችን በማስፋፋት የምግብ ዋስትናን በማረጋገጥ እና የማህበረሰብ ጥሪትን በማሳደግ በድህነትና በተጋላጭነት ውስጥ የሚገኙ የህብረተሰብ ክፍሎች አቅማቸው እንዲጎለብት ይደረጋል።

በአጠቃላይ በገጠርና በከተማ ነባራዊ ሁኔታ ላይ ተመስርተው የሚዘረጉ የልማታዊና የማህበራዊ ሴፍቲኔት ፕሮግራሞች በድህነት ውስጥ የሚገኙትን ለመደገፍና ተጋላጭነትን ለመቀነስ የተቀናጁና ተመጋጋቢ እንዲሆኑ ይደረጋል። በተጨማሪም የማህበረሰብ አቀፍ እንክብካቤ ጥምረቶች (Community Care Coalitions) በልማታዊና የማህበራዊ ሴፍቲኔት አተገባበር ላይ የላቀ ሚና እንዲኖራቸው እንዲጠናከሩና እንዲስፋፉ ይደረጋል።

6.1.2. ግቦች

- * የማህበራዊ ድጋፍ ሽፋንን በማስፋፋት ለተፈጥሮና ለሰው ሰራሽ አደጋ ተጋላጭ የሆኑ ወገኖች የምግብ ዋስትናቸው እንዲረጋገጥ በማድረግ ወደ ከፋ ድህነት አንዳይገቡ መጠበቅ።

- * በድህነት እና በአስቸጋሪ ሁኔታ ውስጥ የሚገኙ ህፃናትን፣ ግለሰቦችንና ቤተሰቦችን በመደገፍና በመንከባከብ ከድህነት እንዲለቀቁ ማድረግ፤
- * ጧሪና ደጋፊ የሌላቸው አረጋውያንን በማህበራዊ ሴፍቲኔት ተጠቃሚ ማድረግ የሚያስችል ሥርዓት መዘርጋት፤
- * የማህበረሰብ ልማት ሥራዎችን በማስፋፋት የምግብ ዋስትናን ማረጋገጥና የማህበረሰብ ጥሪትን ማሳደግ፡፡

6.1.3. የሚፈጸሙ ስልቶች

- * ለአደጋ ክስተት ስጋቶች ምላሽ ለመስጠት የሚያስችል የአደጋ ስጋት ሥራ አመራር ፖሊሲን መሰረት ያደረገ የቅድመ ማስጠንቀቂያ አሠራር ይዘረጋል፤
- * የልማታዊና ማህበራዊ ሴፍቲኔት ፕሮግራሞች በከተማና በገጠር የሀገሪቱ ክፍሎች እንዲስፋፉ ይደረጋል፤
- * ስር ለሰደደ የምግብ ዋስትና አጦች ችግር የተጋለጡ የህብረተሰብ ክፍሎችን ብዛትና ዓይነት በመለየት በገጠርና በከተማ ልማታዊና ማህበራዊ ሴፍቲኔት ውስጥ የሚካተቱበት አሠራር ይዘረጋል፤
- * በማህበራዊ ጥበቃ ፕሮግራሞች ውስጥ የሚፈጸሙ መርሀግብሮች የስርዓት ምግብ ሁኔታዎችን እንዲያካትቱ ይደረጋል፤
- * የማህበረሰብ አቀፍ እንክብካቤ ጥምረቶች ተገቢ ሚናቸውን እንዲወጡ ይደረጋል፡፡

የትኩረት ክቅጣጫ 6.2. የሥራ ዕድልን ማስፋፋት እና የኑሮ ሁኔታን ማሻሻል

6.2.1. አጠቃላይ ማብራሪያ

የአብዛኛው ኢትዮጵያዊ የኑሮ ሁኔታ የጉልበት ሀብቱን በመጠቀም ላይ የተመሰረተ ነው። በመሆኑም የግለሰቦችን የኑሮ ደረጃ እና የሚያገኙትን ገቢ ለማሻሻል ሥራ ለሌላቸው ገቢ የሚያስገኝ ሥራ እንዲያገኙ ማገዝ፤ ሥራ ላይ ተሰማርተው የሚገኙትም የተሻለ ገቢ ወደ ሚያስገኝላቸው ወይንም ምርታማ ወደሆነ ሥራ እንዲሸጋገሩ በማስቻል ገቢያቸው እና ምርታማነታቸው እንዲያድግ ሁኔታዎችን ማመቻቸት ያስፈልጋል።

የሥራ ዕድልን በገጠር እና በከተማ በማስፋፋት ለችግር የተጋለጡ የህብረተሰብ ክፍሎች ምርታማ እንዲሆኑ ማገዝ ይጠበቃል። የጥቃቅንና አነስተኛ ኢንተርፕራይዝ ማስፋፊያ ስትራቴጂዎችና ፕሮግራሞች በከፍተኛ ሁኔታ ለድህነት ተጋላጭ የሆኑ የህብረተሰብ ክፍሎች ተጠቃሚነትን በሚያረጋግጥ መንገድ የሚፈጸሙበት ሁኔታ ይመቻቻል።

የተለያዩ አደረጃጀቶችንና አሰራሮችን በመጠቀም ዜጎች ራሳቸውን ለመርዳት በራስ አገዝም ሆነ በማህበር የሚያከናውኗቸውን እንቅስቃሴዎች በልዩ ሁኔታ በመደገፍ ከድህነት ለመውጣትና የኑሮ ሁኔታን ለማሻሻል የሚደረግ ጥረት በከፍተኛ ደረጃ የሚበረታታበት ሁኔታ ይመቻቻል።

በአጠቃላይ የዜጎችን የኑሮ ሁኔታ ለማሻሻል ከገጠርና ከከተማ ሁኔታዎች ጋር ተስማሚ የሆኑ የስራ ገበያ ማስተካከያ እርምጃዎችን መውሰድ፣ ለክህሎት መዳበር ትኩረት መስጠት፣ የብድርና ሌሎች ተመሳሳይ አገልግሎቶችን ማስፋፋት፣ የሥራ ፈጣሪነት እና የገቢ ማስገኛ ሥራዎችን ማበረታታት ትኩረት የሚሰጣቸው ጉዳዮች ናቸው።

6.2.2. ግቦች

- * የሰው ኃይል አቅምን ለመገንባትና የኑሮ ሁኔታን ለማሻሻል የሚያስችሉ ኢኮኖሚያዊና ማህበራዊ እርምጃዎችን መውሰድ፣
- * ለችግር ለተጋለጡ እና ለሥራ አጥ ወገኖች የሥራ ዕድል እና የገቢ ማስገኛ ሥራዎችን ማስፋፋት።

6.2.3. የአፈጻጸም ስልቶች

- * ከግብርና ውጪ የሆኑ ገቢ የሚያስገኙ ሥራዎችን በማስተዋወቅ አንዲስፋፉ ይደረጋል፣
- * የገጠናንና የከተማውን ህዝብ የኢኮኖሚ አቅም ለመገንባት የግብርና ግብአቶች እንዲቀርቡ ይደረጋል፣
- * የማህበረሰብ ልማትና የገቢ ማስገኛ ስራዎች እንዲሁም ሌሎች የሥራ ዕድል ፈጠራ ዘርፎች ይስፋፋሉ፣
- * የሥራ ገበያ መረጃ ሥርዓትን በመዘርጋት የሥራ ገበያ ማስተካከያ እርምጃዎች ይወሰዳሉ፣
- * የጥቃቅን እና አነስተኛ ኢንተርፕራይዝ አገልግሎትን በማስፋፋት፣ በድህነት ውስጥ የሚገኙ ስራ አጥ ዜጎች የሥራ ዕድል እንዲያገኙና የኑሮ ሁኔታቸው እንዲሻሻል ይደረጋል፣
- * ለችግር የተጋለጡ ወገኖች የክህሎት ማዳበሪያ ስልጠና እና የማይክሮ ፋይናንስ ድጋፍ እንዲያገኙ በማድረግ የገበያ ትስስር እንዲፈጠሩላቸው ይደረጋል።

የትኩረት ክቅጣጫ 6.3. የማህበራዊ መድንን ማስፋፋት

6.3.1. አጠቃላይ ማብራሪያ

የማህበራዊ መድን ስጋትን በመጋራት መርህ እና በመዋጮ ላይ የተመሰረተ ሆኖ ለሚፈጠሩ አስቸጋሪ ክስተቶች ምላሽ የሚሆን የገንዘብና የአገልግሎት ሽፋን የመስጠት ዋስትና ላይ ያተኮረ ነው።

መንግሥት በመደበኛ ዘርፍ ተሰማርተው የሚገኙ የመንግስት እና የግል ድርጅት ሠራተኞች በመዋጮ ላይ የተመሰረተ የጡረታ ዐቅዶች ተጠቃሚ እንዲሆኑ አድርጓል። እንዲሁም በመደበኛ ዘርፍ ተሰማርተው ለሚገኙ ሠራተኞች እና ጡረተኞች የማህበራዊ የጤና መድን መብትን የሚያረጋግጥ አዋጅ ደንግጓል። በተጨማሪም መደበኛ ባልሆነው ዘርፍ ተሰማርተው ለሚገኙ የህብረተሰብ ክፍሎች ማህበረሰብ አቀፍ የጤና መድን በማቅረብ የጤና አገልግሎት ሽፋንን የማስፋፋት ስራ በመተግበር ላይ ይገኛል።

የሦስተኛ ወገን የተሸከርካሪ አደጋ መድን በተሸከርካሪ ለሚደርስ የድንገተኛ አደጋ ህክምና አገልግሎት፣ የአካል ጉዳትና ሞት የመድን ሽፋን ስርዓት ተዘረግቶ አገልግሎት በመስጠት ላይ ነው። በአየር ንብረት መዛባትና በሌሎች አደጋዎች ለሚደርስ የሰብልና የንብረት ውድመት ማካካሻ በተወሰነ ደረጃ የመድን አገልግሎት በመስጠት ላይ ነው።

እንደ እቁብና እድር ያሉ መደበኛ ያልሆኑ የቁጠባ እና የመድን አገልግሎቶችም በህብረተሰቡ ውስጥ በተለያዩ ችግሮችና አደጋዎች ምክንያት የሚፈጠሩ ጫናዎችን በማቃለል ረገድ የጎላ አስተዋፅዖ በማበርከት ላይ ናቸው።

በአጠቃላይ መንግስት መደበኛና መደበኛ ያልሆነውን ዘርፍ የሚሸፍን የመድን አገልግሎት ስርዓት ደረጃ በደረጃ እንዲስፋፋና ተደራሽነቱ እንዲጨምር አስፈላጊውን ሁኔታ ያመቻቻል።

6.3.2. ግቦች

- * የማህበራዊ መድን ሥርዓትን ማስፋፋትና ማበረታታት፣
- * መደበኛ ያልሆኑ የማህበራዊ መድን አሰራሮችን መደገፍ እና ከመደበኛው ሥርዓት ጋር ትስስር እንዲኖራቸው ማስቻል።

6.3.3. የአፈጻጸም ስልቶች

- * በሥራ ላይ ያለውን የመንግሥት ሠራተኞች እና የግል ድርጅት ሠራተኞች የጡረታ የአገልግሎት ሽፋን በማስፋት ገቢ በሚያስገኝ ሥራ ላይ የተሰማሩ ዜጎች የአገልግሎቱ ተጠቃሚ እንዲሆኑ ሁኔታዎች ይመቻቻሉ፤
- * መደበኛ ባልሆነው ዘርፍ የሚሰጥ የማህበራዊ ዋስትና አገልግሎት ስርዓት ይጠናከራል፤
- * ማህበረሰቡን መሰረት ያደረገ የማህበራዊ የጤና መድን ሽፋን እንዲጎለብት ይደረጋል፤
- * የሦስተኛ ወገን የተሸከርካሪ አደጋ መድን ይስፋፋል፤
- * በአየር ንብረት መዛባት ለሚደርስ የሰብል እና የንብረት ውድመት የመድን ሽፋን እንዲስፋፋ ይደረጋል።

የትኩረት ክቅጣጫ 6.4. የመሠረታዊ አገልግሎት ፍትሃዊ ተጠቃሚነትን ማሳደግ

6.4.1. አጠቃላይ ማብራሪያ

በሀገሪቱ ያለው የትምህርትና የጤና ሽፋን እየተስፋፋ በመምጣቱ በተለይ በመጀመሪያ ደረጃ ትምህርት ቤት ቅጠላ ያለው ሽፋን እና የመሰረታዊ የጤና አገልግሎት ተደራሽነት በማደግ ላይ ይገኛል።

ዜጎች ጥራት ያለው የትምህርትና የጤና አገልግሎት እንዲያገኙ ማድረግ የሀገሪቱን አምራች የሰው ሀብት በማሳደግ ምርታማነትን እና የኢኮኖሚ እድገትን ከማፋጠኑም በላይ ትውልድ ተሻጋሪ የድህነት ሰንሰለትን ለመበጠስ ከፍተኛ አስተዋጽኦ ያበረክታል።

በትምህርቱ ዘርፍ ትምህርት ቤቶችን ከማስፋፋት በተጨማሪ ህጻናትን ወደ ትምህርት ቤት በመሳብ የነጻ የትምህርት እድል እንዲያገኙ የሚያስችሉ ስልቶች ተነድፈው በመተግበር ላይ ናቸው። የትምህርት ሚኒስቴር ከልማት አጋር ድርጅቶች ጋር በመተባበር በተመረጡ ስድስት ክልሎች ስር ለሰደደ የምግብ እጥረት በተጋለጡ አካባቢዎች በሚገኙ ትምህርት ቤቶች የተማሪዎች የትምህርት ቤት ምግብ ፕሮግራም (School Feeding Program) የሙከራ መርሀግብር በመተግበር ላይ ይገኛል። በዚህ መርሀግብርም በ1,200 ትምህርት ቤቶች ውስጥ ለሚማሩ 650,000 ለሚሆኑ ተማሪዎች አገልግሎት በመስጠት ላይ ይገኛል።

በመሆኑም ህጻናት ምግብ እና ሌሎች መሠረታዊ ፍላጎቶቻቸው ተሟልተውላቸው ትምህርታቸውን በአግባቡ እንዲከታተሉ በትምህርት ቤት ውስጥ የሚሰጡ የትምህርት ቤት ምግብ መርሀግብሮች የክልሎችንና የከተማ አስተዳደሮችን ተጨባጭ ሁኔታ መሰረት በማድረግ ደረጃ በደረጃ የሚስፋፉበት መንገድ ይመቻቻል።

የትምህርት ቤት ምግብ መርሀግብር ተማሪዎችን በትምህርት ቤት ለማቆየት፣ የህጻናትን ስርዓተ ምግብ ሁኔታን ለማሻሻል እና የህፃናት ጉልበት ብዝበዛን ለማስቀረት በሚያስችል መልኩ እንዲፈጸም ይደረጋል። በመንግስት፣ መንግስታዊ ባልሆኑ ድርጅቶች እና በህብረተሰቡ ተሳትፎ የሚተገበሩ የትምህርት ቤት ምግብ እና ሌሎች ተዛማጅ የማህበራዊ ደህንነት አገልግሎቶች ወጥነት ያላቸው ፣ ደረጃቸውን የጠበቁ እና የተቀናጁ እንዲሆኑ ይደረጋል።

በአጠቃላይ መንግስት ጥራቱን የጠበቀ የጤና፣ የትምህርት እና የማህበራዊ አገልግሎት ሽፋንን በማስፋት እና በማጠናከር በተለይም በድህነትና በአስቸጋሪ ሁኔታ ውስጥ የሚገኙ ዜጎች ለመሠረታዊ አገልግሎቶች ተደራሽ እንዳይሆኑ የሚያግዱአቸውን እንቅፋቶች በማስወገድ ተጠቃሚ እንዲሆኑ ያደረጋል።

6.4.2. ግብ

- * የጤና፣ የትምህርትና ሌሎች የመሠረታዊ አገልግሎቶችን ሽፋንና ተደራሽነት ማሳደግ፣

6.4.3. የአፈጻጸም ስልቶች

- * በድህነት ውስጥ የሚገኙ ዜጎችን ተጠቃሚ የሚያደርግ በቅድመ ሁኔታ ላይ የተመሰረተ የጤና ወጪን የመሸፈን ድጋፍ እንዲያደግ ይደረጋል፤
- * የትምህርት ሽፋንና ተደራሽነትን ለማሳደግ የትምህርት ቤት ምግብ ፕሮግራም ይስፋፋል፤
- * የልዩ ፍላጎት ትምህርት ተደራሽነት እንዲጨምር ይደረጋል፤
- * የተሀድሶ አገልግሎቶች እንዲስፋፉ ይደረጋል፤
- * የመሰረተ ልማት አውታሮች ለአካል ጉዳተኞች፣ ለአረጋውያን እና የአቅም ውሰንነት ላለባቸው ዜጎች ተደራሽ መሆናቸው ይረጋገጣል፤
- * የመሰረታዊ አገልግሎቶችን የማስፋፋት እና ደረጃ የማስጠበቅ ስራዎች ይከናወናሉ ፣
- * በማህበራዊ ደህንነት አገልግሎት ላይ የሚሰማራ የሰው ኃይል ብቁ እንዲሆን ይደረጋል።

የትኩረት ክቅጣጫ 6.5. ለጥቃትና በደል ተጋላጭ ለሆኑ ዜጎች የሕግ ጥበቃ እና ድጋፍ መስጠት

6.5.1. አጠቃላይ ማብራሪያ

ለጥቃትና በደል ተጋላጭ ለሆኑ የህብረተሰብ ክፍሎች የተለየ የሕግ ጥበቃ እና የማህበራዊ አገልግሎት ድጋፍ እንዲያገኙ አለማድረግ የማህበራዊ ችግሮች እንዲባባሱ ያደርጋል።

የጥቃትና በደል መገለጫዎች በሰዎች ላይ የሚወሰድ የከፋ የኃይል እርምጃ፣ የሴት ልጅ ግርዛት፣ አስገድዶ መድፈር እና የህጻናት የጉልበት ብዝበዛ ድርጊቶች ዋና ዋናዎቹ ናቸው። ህጻናት፣ ሴቶች፣ አረጋውያን እና አካል ጉዳተኞች በሕግ ፊት እራሳቸውን በአግባቡ መከላከል እንዳይችሉ በርካታ መሰናክሎች ያሉባቸው በመሆኑ ሰብዓዊ መብቶቻቸው የሚጣሱበትና የንብረት ባለቤትነታቸውን ያለአግባብ የሚያጡበት ሁኔታ እንዳለ ይስተዋላል።

መንግስት ለችግር ተጋላጭ የሆኑ የህብረተሰብ ክፍሎች የሕግ መብቶቻቸው እንዲከበሩና እንዲጠበቁ ለማድረግ ከፍተኛ ትኩረት ይሰጣል። ለተጋላጮች የሕግ ጥበቃ በማድረግና ተበዳዮች ለጉዳታቸው ማካካሻ እንዲያገኙ በማስቻል ጠንካራ የስነልቦና፣ የሞራልና የማህበራዊ ሃላፊነት የሚሰማቸው ዜጎችን በመፍጠር አምራችና ለኢኮኖሚ ዕድገት የበኩላቸውን አስተዋፅኦ እንዲያበረክቱ ይደረጋል። በአጠቃላይ ለችግር የተጋለጡ የህብረተሰብ ክፍሎችን ለመታደግ የሚያስችሉ የሕግ ማሻሻያዎችና የግንዛቤ ማዳበሪያ ሥራዎችን በማከናወን እና የተሀድሶ አገልግሎት የሚሰጡ ተቋማትን አቅም በማጎልበት ለዜጎች የሚሰጠው ክብር፣ ጥበቃ እና ሕጋዊ መብቶችን የማስጠበቅ ተግባር ተጠናክሮ እንዲቀጥል ይደረጋል።

6.5.2. ግብ

ለችግር ተጋላጭ የሆኑ የህብረተሰብ ክፍሎችን ከጥቃት፣ ከበደል፣ ከአድልዎና መገለል መከላከል እና ተበዳዮች ለጉዳታቸው ማካካሻ እንዲያገኙ ማድረግ።

6.5.3. የአፈጻጸም ስልቶች

- * የህፃናትን፣ የሴቶችን፣ የአካል ጉዳተኞችን፣ የአረጋውያንን እና ሌሎች ተጋላጭ የህብረተሰብ ክፍሎችን ሕጋዊ መብት የሚጋፉ ጎጂ ልማዳዊ ድርጊቶች እና አመለካከቶች እንዲሻሻሉ የተለያዩ የኮሙኒኬሽን ስልቶች ተቀርጸው ስራ ላይ ይውላሉ፤
- * ጥቃት፣ መገለል፣ አድልዎና በደልን ለመከላከልና ተጠቂዎችን ለመታደግ የሚያስችሉ የማህበረሰብ አቀፍ አገልግሎቶች ደረጃ በደረጃ ይስፋፋሉ፤
- * የግል መብቶቻቸው ለተጣሱባቸው ተጋላጭ የህብረተሰብ ክፍሎች የሕግ ድጋፍ እና የተሀድሶ አገልግሎት እንዲያገኙ ይደረጋል፤
- * ለጥቃት፣ ለመገለል፣ ለአድልዎና ለበደል ተጋላጭ ለሆኑ የህብረተሰብ ክፍሎች የሕግ ጥበቃ እና የማህበራዊ አገልግሎት ድጋፍ የሚሰጡ ተቋማት በየደረጃው ይጠናከራሉ።

7. የፓኪሲው የፋይናንስ ምንጭ

የማህበራዊ ጥበቃ ፕሮግራሞችን ዕውን ለማድረግ ከፍተኛ መዋዕለ ንዋይ የሚጠይቅ ቢሆንም ቅድሚያ የሚሰጣቸውን መሠረታዊ የማህበራዊ ጥበቃ አገልግሎቶችን በመለየት በየጊዜው እያደገ የሚሄድ የበጀት ምደባ ተግባራዊ ይደረጋል።

የበጀት ምንጭም ከኢኮኖሚ እድገት ከሚገኝ ሀብት፣ የግብር አሰባሰብ ስርዓቱን ከሀገራዊ አጠቃላይ ምርት እድገት አንጻር በማስፋት፣ የበጀት አመዳደብን እንደ አስፈላጊነቱ በመከለስ፣ የመዋዕለ ንዋይ ኢንቬስትመንት ውጤታማነት እንዲጨምር በማድረግ እንዲሁም በብድር እና በውጪ ድጋፍ ከሚገኙ ገቢዎች ይሆናል። በጀቱም ከፌደራልና ከክልል መንግስታት፣ ከማህበረሰቡ፣ ከንግዱ ሀብረተሰብ፣ ከልማት አጋሮች እና ከሌሎች ምንጮች ከሚገኝ ሀብት የሚሸፈን ይሆናል።

ሀብረተሰቡ፣ የሲቪል ማህበራትና የግል ሴክተሩ የተለያዩ አማራጮችን በመጠቀም በአስቸጋሪ ሁኔታ ውስጥ ለሚገኙ ወገኖች ድጋፍ እና እንክብካቤ የማድረግ ጉልህ ድርሻ ያበረክታሉ። የግሉ ዘርፍ የሥራ ሁኔታዎች የተመቻቹ እንዲሆኑ በማድረግም ሆነ የሙያ ጤንነትና ደህንነትን በማስጠበቅ የሚጫወተው ሚና ከፍተኛ ነው። በንግድ፣ በኢንዱስትሪ፣ በእርሻ እና በሌሎች አገልግሎት ሰጪ ዘርፎች የተሰማሩ ባለሀብቶች የሠራተኞቻቸውን ደህንነትና የሥራ ሁኔታዎችን ከማሻሻል ባሻገር በሀገር ውስጥም ሆነ በዓለም አቀፍ የግብይት ሰንሰለት ከሚያገኙት መልካም ስም አኳያ የማህበራዊ ኃላፊነታቸውን እንዲወጡ የሚያግዝ የኮርፖሬት ሶሻል ሪስፖንሶቢሊቲ (Corporate Social Responsibility) ስርዓት በመዘርጋት ባለሀብቶች ለማህበራዊ ጥበቃ እርምጃዎች የበኩላቸውን አስተዋጽኦ እንዲያበረክቱ አስፈላጊ ሁኔታዎች ይመቻቻሉ።

በአጠቃላይ የፋይናንስ ምንጭ ዘላቂና አስተማማኝ እንዲሆን መላውን ሀብረተሰብ፣ ሲቪል ማህበራትን እና የግል ዘርፉን በማነቃነቅና በማሳተፍ የበኩላቸውን አስተዋጽኦ እንዲያበረክቱ ይደረጋል። የሁሉንም ተሳትፎ አቀናጅቶ ለማስቀጠል እንዲቻል በተበታተነ መልኩ ተግባራዊ ሲደረጉ የነበሩ የተለያዩ ድጋፎችን አጎልብቶ ውጤታማ በሆነ መንገድ ለመጠቀም የሚያስችል የማህበራዊ ጥበቃ ፈንድ (Social Protection Fund) እንዲቋቋም ይደረጋል፣ ስርዓቱንም ለመዘርጋት የሚያስችል ደንብ ይወጣል።

8. ተቋማዊ ክብር ማጠቃለያ እና ቅጥጥር

መንግስት የፖሊሲውን አፈፃፀም ለማስተባበርና ለማቀናጀት በእያንዳንዱ አስፈጻሚ ተቋማት ተግባርና ኃላፊነት ላይ ተመስርቶ ማስፈፀም የሚያስችል ወጥ የሆነ የአደረጃጀት ስርዓት በተለያዩ እርከኖች ይዘረጋል። የአሰራር ስርዓቱን ተግባራዊ ለማድረግ ለተለያዩ የፌዴራልና የክልል አስፈጻሚ መስሪያ ቤቶች፣ ለማህበረሰቡ፣ ለሲቪል ማህበራት፣ ለግል ዘርፉ እንዲሁም ለሌሎች ለሚመለከታቸው የባለድርሻ አካላት ተግባርና ሃላፊነቶች ተለይተው ይሰጣሉ።

የማህበራዊ ጥበቃ እርምጃዎችን የመቅረጽ፣ የመተግበር፣ የመከታተል፣ የመገምገም እና ሥርዓትን የመዘርጋት ኃላፊነት ያለባቸው ተቋማትን በአደረጃጀትና በመዋቅር፣ በሰለጠኑ የማህበራዊ አገልግሎት ባለሙያዎች እና ለሥራ አስፈላጊ በሆኑ ቁሳቁሶች እንዲጠናከሩ ይደረጋል።

8.1. ተቋማዊ አደረጃጀት፣ ተግባርና ኃላፊነት

የፖሊሲው አተገባበር ዘርፈ ብዙ ቅንጅትና ትብብር የሚጠይቅ በመሆኑ በመንግስት የሚመራ የፌዴራል የማህበራዊ ጥበቃ ፖሊሲ ካውንስል ይቋቋማል። የካውንስሉም አባላት የመንግስት መስሪያ ቤቶችና ጉዳዩ የሚመለከታቸው ሌሎች ተቋማት ይሆናሉ።

የማህበራዊ ጥበቃ ካውንስል በዋነኝነት የሠራተኛና ማህበራዊ ጉዳይ፣ የሴቶች ህፃናትና ወጣቶች ጉዳይ፣ የትምህርት፣ የጤና፣ የግብርና፣ የፍትህ፣ የገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት፣ የከተማ ልማትና ቤቶች ኮንስትራክሽን፣ የንግድ እና የኢንዱስትሪ ተቋማት እንዲሁም የመንግስትና የግል የማህበራዊ ዋስትና ኤጀንሲዎች፣ የኤች አይቪ ኤድስ መከላከያና መቆጣጠሪያ ማስተባበርያ ጽ/ቤት የተውጣጡ አባላትን ያካተተ ይሆናል።

በተጨማሪም የፋይናንስ ተቋማት፣ የአሠሪዎች፣ የሠራተኞች፣ የማህበረሰብ አቀፍ የሲቪል ማህበራት እንዲሁም ሌሎች አግባብነት ያላቸው ተቋማት እንደአስፈላጊነቱ የማህበራዊ ጥበቃ ካውንስል አባላት ይሆናሉ።

የማህበራዊ ጥበቃ ካውንስል አደረጃጀትና አሰራር በህግ ይወሰናል። የሠራተኛና ማህበራዊ ጉዳይ ሚኒስቴር የካውንስሉ ፀሐፊ በመሆን ያገለግላል። ለፌዴራል የማህበራዊ ጥበቃ ካውንስልና ለሠራተኛና ማህበራዊ ጉዳይ ሚኒስቴር የተሰጡ ተግባርና ሃላፊነቶች በተዋረድ በየክልሉ እና በፌዴራል ከተማ አስተዳደሮች ባሉ አደረጃጀትና ተቋማት ተፈጻሚ ይሆናሉ።

የተባበሩት መንግሥታት ድርጅት፣ የዓለም አቀፍ ድርጅቶች እና የሚመለከታቸው የበጎ አድራጎት ማህበራትና ድርጅቶች በማህበራዊ ጥበቃ ትግበራ ላይ ተሳታፊ እንዲሆኑ ይደረጋል።

ፖሊሲውን ተግባራዊ ለማድረግ፣ ለማስተባበርና ተልዕኮዎቹን በተሳካ መልኩ ለመፈፀም የሚያስችሉ የማስፈፀሚያ ስትራቴጂዎች፣ ህጎችና ደንቦች እንዲወጡ ይደረጋል።

የማህበራዊ ጥበቃ ካውንስል የሚከተሉት ተግባራትና ኃላፊነቶች ይኖሩታል፡-

- * ሕጋዊ በሆኑ እና ማስተካከያ በሚያሻቸው የአሠራር ጉዳዮች ለሠራተኛና ማህበራዊ ጉዳይ ተቋም አመራር ይሰጣል፤ በበላይነት ያስተባብራል፤
- * ፖሊሲውን በአግባቡ ለማስፈፀም እንዲቻል የአስፈፃሚ አካላትን አቅም ይገነባል፤ ያጠናክራል፤
- * ፖሊሲውን ለማስፈፀም የሚወጡ ፕሮግራሞችን በበላይነት ይመራል፤ ያስተባብራል፤
- * የማህበራዊ ጥበቃ ጉዳዮች ከሴክተር ልማት ስትራቴጂዎች እና ፕሮግራሞች ጋር መቀናጃቸውን ያረጋግጣል፤
- * የመረጃ አሰባሰብ ስርዓት እንዲጠናከር ያደርጋል፤
- * የማህበራዊ ጥበቃ ፕሮግራሞች ውጤታማ እንዲሆኑ የክትትል እና ግምገማ ስርዓት ይዘረጋል፤
- * ፖሊሲውን ለማስፈፀም የሚመደብ በጀት ውጤታማነት እና ያስገኘውን ፋይዳ አስመልክቶ ለመንግስት ሪፖርት ያቀርባል፤
- * ካውንስሉ የፖሊሲውን፣ የስትራቴጂውን እና የድርጊት መርሐግብሮችን አፈፃፀም ለመገምገም በዓመት ሁለት ጊዜ ይሰባሰባል።

ፖሊሲውን በመላው ሀገሪቱ ለማስፈፀም መንግስትን በመወከል የማስተባበር ኃላፊነት የሠራተኛና ማህበራዊ ጉዳይ ሚኒስቴር ይሆናል።

የሠራተኛና ማህበራዊ ጉዳይ ሚኒስቴር የማህበራዊ ጥበቃን በማስተባበርና በማስፈፀም ረገድ የሚከተሉት ተግባራትና ኃላፊነቶች ይኖሩታል፡-

- * በፌዴራልና በክልል ደረጃ የሚገኙ አግባብነት ያላቸው ተቋማት ፖሊሲውን፣ ስትራቴጂውን እና የድርጊት መርሐግብሮች በአግባቡ እንዲፈፀሙ የማስተባበርና የመከታተል ሥራ ይሰራል፤
- * ለማህበራዊ ጥበቃ አፈፃፀም ሀብት ያሰባሰባል፤ በጀት እንዲመደብ ያደርጋል፤
- * የማህበራዊ ጥበቃ ፕሮግራም አፈፃፀም ቀልጣፋና ውጤታማ መሆኑን፣ የሚጠበቀውን ውጤት እና ለውጥ ማስገኘቱን ለማረጋገጥ የሚያስችል የመረጃ አሰባሰብ ሥርዓት በመዘርጋት ተግባራዊ እንዲሆን ያደርጋል፤

- * የፖሊሲውን አፈፃፀም ስኬታማነት እና ያስገኘውን ፋይዳ አስመልክቶ ለፌዴራል የማህበራዊ ጥበቃ ካውንሰሉ ሪፖርት በማቅረብ መንግስት በአደረጃጀት፣ በአሰራር እና በፋይናንስ አመዳደብ ዙሪያ ተገቢውን ውሳኔ እንዲሰጥ ሁኔታዎችን ያመቻቻል፤
- * አስፈላጊ የሆኑ የሕግ ድንጋጌዎች ለመንግስት እንዲቀርቡ ሃሳብ ያመነጫል፤ መስተካከል የሚገባቸው ጉዳዮች እንዲሻሻሉ ያደርጋል፤ የተለያዩ የማስፈፀም አቅምን የሚያዳብሩ ተግባራትን ያከናውናል፤
- * የቅንጅትና የትብብር መረብ እንዲዘረጋ በማድረግ በዋና ዋና አጋሮችና በባለድርሻ አካላት መካከል ጠንካራ ትብብር እንዲኖር ያደርጋል፤ አፈፃፀሙንም ይከታተላል፤
- * የማህበራዊ ጥበቃ አገልግሎት የተገልጋዮችን መብት ጠበቀ መልኩ መፈፀሙን ያረጋግጣል፤
- * የማህበራዊ ጥበቃ ፈንድ እንዲቋቋም ያደርጋል፤ ያስተዳድራል፤
- * ማዕከላዊ የመረጃ አስተዳደር ስርዓት በመዘርጋት ተግባራዊ ያደረጋል ።

ፖሊሲውን ለማስፈፀም የሚያስችሉ ሌሎች ዝርዝር ተግባራትና ኃላፊነቶች በሚወጡ ህጎችና ደንቦች ይወሰናል።

9. የፓኪሲው የክትትልና ግምገማ ሥርዓት

የፖሊሲው የክትትልና ግምገማ ስርዓት መንግስት ከህብረተሰቡና ከባለድርሻ አካላት ጋር በመሆን ድህነትና ተጋላጭነትን ለመቀነስና በአስቸጋሪ ሁኔታ ውስጥ ለሚገኙ የህብረተሰብ ክፍሎች የማህበራዊ ጥበቃ አገልግሎት ተጠቃሚ ለማድረግ የሚወስዱ እርምጃዎች እና የሚዘረጉ ፕሮግራሞች በአግባቡ መከናወናቸውንና መፈጸማቸውን የሚከታተልበት፣ የሚገመገምበትና የሚያረጋግጥበት አሰራር ነው።

የክትትል ስርዓቱ የተዘረጉ ፕሮግራሞችን በመፈጸም ሂደት የሚከናወኑ ተግባራት በዕቅዳቸው መሰረት እየተፈጸሙና በትክክለኛው አቅጣጫ እየተጓዙ መሆኑን ክትትል የሚደረግበት ሂደት ነው። የግምገማ ስርዓቱ ደግሞ ለፕሮግራሞቹ የተጣሉት ግቦች መሳካታቸውና የሚጠበቀውን ለውጥ ስለማስገኘታቸው የሚመዘንበት ነው። የክትትልና የግምገማ ስርዓቱ የፕሮግራሞቹን አፈፃፀም ጠንካራና ደካማ ጎኖች በመለየት የሚፈልጉ አገልግሎቶች በአግባቡ ስለመሰጠታቸው በመመዘን እንደአስፈላጊነቱ የማስተካከያና የእርምጃ የሚወሰድበት አሰራር ነው።

ክትትልና ግምገማ በዋነኛነት በቂ እና አስተማማኝ የመረጃ የሪፖርት ስርዓት ለመዘርጋት እንዲቻል

በተለያዩ ባለድርሻ አካላት የሚተገበሩ ፕሮግራሞች ያስገኙት ውጤት በተገልጋይ አይነት፣ በጊዜ፣ በስራ ላይ በዋለ ሀብት ወዘተ... ከተቀመጠላቸው የመመዘኛ አመልካቾች ጋር በማነጻጸር የአፈጻጸም ሪፖርት የሚቀርብበት ይሆናል።

የማዕከላዊ የመረጃ ስርዓት በማቋቋም ተጠቃሚዎችን በቦታ፣ በብዛት፣ በአገልግሎት አይነት ወዘተ... አደራጅቶ የተሟላ መረጃ ለመያዝና ለመለዋወጥ የሚያስችል አሰራር እንዲኖር ይደርጋል። የማዕከላዊ የመረጃ ስርዓቱን በፌደራል ደረጃ በበላይነት የመምራትና የማስተዳደር ኃላፊነት የሠራተኛና ማህበራዊ ጉዳይ ሚኒስቴር ይሆናል። በተመሳሳይ በክልሎችም የሠራተኛና ማህበራዊ ጉዳይን ተልዕኮ የሚያስፈጸሙ ተቋማት የመረጃ ስርዓቱን የመምራትና የማስተዳደር ሃላፊነት ይኖራቸዋል። የመረጃ አያያዝ ስርዓቱን የተሟላና የተጠናከረ እንዲሆን የማህበራዊ ጥበቃ አገልግሎት በመስጠት ላይ የሚገኙ የፌደራልና የክልል የመንግስት አካላት፣ ህብረተሰብ አቀፍ ማህበራትና ሌሎች መንግስታዊ ያልሆኑ አካላት የአፈጻጸማቸውን ወቅታዊ ሪፖርት ለሠራተኛና ማህበራዊ ጉዳይ ሚኒስቴር የማቅረብ ግዴታ አለባቸው።

የሠራተኛና ማህበራዊ ጉዳይ ሚኒስቴር ጉዳዩ ከሚመለከታቸው አካላት ጋር በመሆን የፕሮግራሞችን አፈጻጸም ለመለካት የሚያስችሉ የተለያዩ አግባብነት ያላቸው አመልካቾችን፣ የፕሮግራሞችን አፈጻጸም ለማሻሻል የሚያስችሉ አሰራሮችን፣ የድርጊት መርሐግብሮችንና መመሪያዎችን በማዘጋጀት በስራ ላይ እንዲውሉ ያደርጋል። ሥርዓቱን ለመገንባትና በስራ ላይ ለማዋልም አስፈላጊ የሆኑ በተለይም የመረጃ ምንጮችን በኔትወርክ የማገናኘት፣ የመረጃ አሰባሰብ፣ ቅንብርና ትንተና፣ ሪፖርት ዝግጅትን እና መሰል ተግባራትን የማሻሻልና የማሳደግ ስራዎችን ያከናውናል።

በአጠቃላይ የክትትልና የግምገማ ስርዓቱ ከፌደራል እስከ ዝቅተኛው የአስተዳደር እርከን ወጥነትና ተመጋጋቢነት ባለው አግባብ ተፈጻሚ የሚሆንና የተሟላ እና ጥራትና ወቅቱን የጠበቀ የሪፖርትና የመረጃ ልውውጥ አሰራር ስርዓት ተዘርግቶለት የሚፈጸም ይሆናል።

TABLE OF CONTENTS

1.	INTRODUCTION.....	22
2.	THE NEED FOR THE POLICY, VISION AND MISSION.....	24
	1.1. THE NEED FOR THE POLICY	24
	1.2. VISION	26
	1.3. MISSION	26
3.	GENERAL OBJECTIVES OF THE POLICY	27
4.	PRINCIPLES OF THE POLICY	27
5.	SCOPE AND FOCUS OF THE POLICY	28
6.	POLICY MEASURES AND STRATEGIES	29
	FOCUS AREA 6.1. PROMOTE PRODUCTIVE SAFETY NET.....	30
	FOCUS AREA 6.2. PROMOTE EMPLOYMENT OPPORTUNITIES AND IMPROVE LIVELI HOOD.....	32
	FOCUS AREA 6.3. PROMOTE SOCIAL INSURANCE	34
	FOCUS AREA 6.4. INCREASE EQUITABLE ACCESS TO BASIC SOCIAL SERVICES....	35
	FOCUS AREA 6.5. PROVIDE LEGAL PROTECTION AND SUPPORT FOR CITIZENS EXPOSED TO ABUSE AND VIOLENCE.....	37
7.	FINANCIAL SOURCE OF THE POLICY	38
8.	INSTITUIONAL ARRANGEMENT AND COORDINATION ...	39
	8.1. INSTITUIONAL ARRANGEMENT, DUTIES AND RESPONSIBILITIES	40
9.	MONITORING AND EVALUATION SYSTEM OF THE POLICY	42

1. INTRODUCTION

The Government of the Federal Democratic Republic of Ethiopia has been developing and implementing policies and strategies to alleviate the economic and social problems accumulated over years to reduce poverty through public participation and equitable benefit to ensure pro-poor, accelerated, and sustainable development. This enabled over the past two decades to register an increased economic growth that helped to reduce poverty.

According to the annual economic performance evaluation of the Ministry of Finance and Economic Development, due to the series of poverty reduction programs, the poverty rate of the country fall from 45% in 1995/96 to 26% in 2013/14. In addition, vulnerability to food poverty reduced from 49.5% in 1995/96 to 33.6% in 2010/2011, according to Central Statistics Agency Household Income, Consumption, and Expenditure Survey.

The expansion of different economic and social development programs help mainly to reduce the shortage of supply side and increase the benefit to the entire population. On the other hand, several constraints impede the poor and vulnerable segments of the society to access services expanded. Therefore, to reduce the demand side constraints and to benefit segments of the society that require special attention, it is necessary to take social protection measures.

Social Protection is part of social policy framework that focuses at reducing poverty, social and economic risk of citizens, vulnerability, and exclusion by taking measures through formal and informal mechanisms to ascertain accessible and equitable growth to all.

The policy mainly contains coordinated protective measures to those susceptible to serious vulnerability due to natural and manmade risks, establish multifaceted social insurance mechanisms to prevent exposure to risks, strengthen earnings and improving livelihoods of citizens, improve employment opportunities and living conditions, and provide legal protection and support for those vulnerable to abuse and violence.

Without being limited to provide basic services and temporary supports, the implementation of social protection includes measures of strengthening public participation and mobilization, based on the economic, social, cultural, and human rights enshrined in the constitution that have transformative nature, establish coordinated system to reduce economic and social differences and imbalances in the society.

In this policy, segments of the society vulnerable to different social and economic problems, especially, children, women, persons with disabilities, elderly, labour constrained unable to make earnings, and the unemployed who are living under difficult circumstances are given special attention.

The policy serves as a framework for collaboration and coordination system of social protection in order to provide different services, and it also clearly indicates the organizational structures at federal, regional and the respective lower levels of organizational structures with duties and responsibilities.

The policy was crafted by the coordination and leadership of the National Social Protection Platform through the involvement and adequate consultations with federal, regional and other different stakeholders where in the preparation process the actual situation of the

country mainly poverty and vulnerability, legal and policy issues, social protection related national programs, continental and international situations were properly assessed.

The policy document consists of five focus areas. These are: Promoting productive safety net, promoting and improving employment and livelihood, promoting social insurance, increasing equitable access to basic social services, and providing legal protection and support to those vulnerable to abuse and violence.

In this regard, the policy document consists of introduction, the need for the policy, vision, mission, general objectives, principles, scope and focus of the policy from section one to five. The remaining sections comprise of measures and strategies, focus areas, financial source, institutional arrangement and coordination, as well as monitoring and evaluation system respectively.

2. THE NEED FOR THE POLICY, VISION AND MISSION

2.1. THE NEED FOR THE POLICY

To ensure fair and sustainable utilization of resources from the economic growth of the country and to reduce poverty significantly, it is required to design a social protection policy and establish a system to implement programs. Keeping that government programs being implemented are pro-poor, it is also essential to take social protection measures to ensure access and equitable benefit for the poorest of the poor and vulnerable segments of the society from the social and economic development.

In Ethiopia, expanding social protection landscape is part of the progressive implementation of the main economic and social rights enshrined in different articles of the constitution. In addition to the fundamental articles enshrined in the constitution, especially Article 41 that serves as a base for the establishment of a social protection system in the country, Article 90 which states as “To the extent the country’s resources permit, policies shall aim to provide all Ethiopians access to public health and education, clean water, housing, food and social security” is a constitutional foundation to design this policy.

African Union member countries, including Ethiopia, have endorsed the African Union Social Policy Framework (AUSPF), and have integrated in to their development agendas and strategies are pursuing measures to reduce chronic poverty and vulnerability, which shows the paramount importance of social protection at continent level to bring about equitable and stable development.

Poverty reduction program under implementation in the country, especially the Growth and Transformation Plan of 2010/11-2014/15, resulting in poverty reduction and contributing to safeguard the welfare of citizens directly or indirectly has laid the foundation for the establishment of sustainable social protection system.

Social protection initiatives are multidimensional that have been executed by different government, non-government, community and faith based institutions. However, studies indicated services had gaps in terms of standards, coverage and accessibility, complementarities of programs, institutional arrangement, data management and exchange of information, vertical and horizontal relationship among different implementing bodies.

Although, the Developmental Social Welfare Policy (DSWP) implemented since 1996 served as a guide for the strengthening of social welfare, through policy gap analysis, it was found to be incompatible with the existing situations. The main gaps identified in the DSWP indicated that the roles of executing bodies and communities in the coordination, collaboration and design process of social welfare programs was not clearly articulated. It was incompatible with the demographic change, economic and social development, structural adjustments, policy and legal amendments, and it had no detail strategy and action plans for policy implementation.

Ensuring social protection helps to reduce poverty and vulnerability with a meaningful impact to protect the poorest segments of society from falling deep in to destitution, to increase human development and productivity in order to break intergenerational cycle of poverty, to enhance equitable use of resources, to bring social justice and stable peace, to reduce discrimination and exclusion, to strengthen national feeling, and to enhance economic and social development. In general, to sustain social and economic development, to boost social justice, to ensure the respect of dignity and rights of citizens, it was found out necessary to develop a social protection framework.

2.2. VISION

To see all Ethiopians enjoy social and economic wellbeing, security and social justice.

2.3. MISSION

To enhance Ethiopian citizens benefiting from social protection services;

- Provide social assistance to enhance access to basic social service
- Promote the coverage of social insurance services,
- Promote gainful employment opportunities,
- Strengthen and establish appropriate laws, directives, action plans, and institutional arrangements to enable the poor and vulnerable to equitably benefit from the growth of the country.

3. GENERAL OBJECTIVES OF THE POLICY

The main objectives of the National Social Protection Policy of Ethiopia are the following:

- 3.1. Protect the poor and vulnerable individuals, households, and communities from different natural and manmade adverse effects of shocks,
- 3.2. Establish social insurance system and increase its scope,
- 3.3. Increase access to equitable and quality health, education, and social welfare services to build human capital,
- 3.4. Expand and guarantee employment for the vulnerable to un employment,
- 3.5. Enhance employment guarantee for the segments of society under social problems through promoting employment opportunities,
- 3.6. Ensure that the society at all levels play roles for the implementation of the policy.

4. PRINCIPLES OF THE POLICY

- 4.1. Government takes the lead for the execution of the policy and ensures its sustainable implementation,
- 4.2. Community Care Coalitions shall contribute their appropriate role in the implementation of the policy,
- 4.3. Social Protection implementation shall be based on the princi

- ple of mutual support and self-reliance,
- 4.4. The implementation of policy shall give special emphasis to gender issues and the principle of equality,
 - 4.5. Implementation of the policy shall be based on multi-sectoral integrated efforts of government, community and other concerned stake holders,
 - 4.6. Public mobilization and participation shall play a significant role in the design, implementation, monitoring, and evaluation of social protection programs,
 - 4.7. Implementation of social protection shall be effective, efficient, predictable, and reliable,
 - 4.8. Social Protection measures shall progressively ensure the economic, social and human rights of all Ethiopians,
 - 4.9. Social protection measures shall be implemented without discrimination and exclusion,
 - 4.10. Social protection measures shall be implemented with accountability and transparency,
 - 4.11. The implementation of social protection services will be mainstreamed and implemented in different government, and non - government institutions development programs, strategies, and action plans,
 - 4.12. Implementation of social protection initiatives shall be decentralized.

5. SCOPE AND FOCUS OF THE POLICY

The policy focuses on increasing access to social services and providing alternative care and support services for members of the society affected by economic shocks, natural and manmade calamities and those who require special support. These include, expanding formal and informal social insurance systems as preventive measures to protect citizens from falling in to destitution and risks because of livelihood shocks.

The policy focuses on taking measures of enhancing knowledge, skill, and employment opportunities of citizens to increase their incomes and asset building capabilities. Protect citizens from exclusion, ensure their rights and needs by reducing the vulnerability to risk that emanate from economic and social structural imbalances.

The following target groups are given due emphasis in the policy:

- Children under difficult circumstances,
- Vulnerable pregnant and lactating women,
- Vulnerable people with disabilities and people with mental health problems,
- Elderly who have no care and support,
- Labor constrained citizens unable to get basic social and economic services,
- Victims of social problems such as beggars, commercial sex workers, drug and medicine addicted,
- Citizens affected by HIV and AIDS and other chronic diseases that constrain their ability to work,
- Segments of the society vulnerable to violence and abuse,
- Segments of the society vulnerable to natural and manmade risks,
- Unemployed citizens,
- Citizens engaged in the informal sector and who have not social insurance coverage,
- Victims of human trafficking and repatriated emigrants,

6. POLICY MEASURES AND STRATEGIES

The major policy measures are the following:

- Promote Productive Safety Net,
- Promote employment and improve livelihood,
- Increase social security and health insurance coverage,
- Increase access to basic services,

- Provide legal protection and support to segments of the society vulnerable to abuse and violence.

To realize the above measures, establishing a complete system, allocating the required finance for implementation, developing the social welfare workforce to be engaged in social services, and providing skill development training to create conducive environment for entrepreneurship are the main strategies of the policy.

The following focus areas, specific objectives, and implementation strategies have been identified to implement the policy measures and strategies.

FOCUS AREA 6.1. PROMOTE PRODUCTIVE SAFETY NET

6.1.1. GENERAL DESCRIPTION

Many Ethiopians residing in rural areas are vulnerable to shocks such as drought, environmental degradation, flood, and related sudden risks that the government issued and implemented the Disaster Risk Management Policy to respond to the needs of those vulnerable citizens. Significant number of urban dwellers are vulnerable to food price inflation, unemployment and other social and economic risks. Taking in to consideration the peculiar characteristics of the urban areas, due attention will be given for the design and implementation of productive and social safety net programs.

Children are among the most vulnerable segments of the population in rural and urban areas. Since childhood malnutrition begins in the womb, this policy gives attention to pregnant and lactating mothers under difficult circumstances, and children below two years of age.

To improve the nutritional status of children, the productive and social safety net programs to be developed shall be implemented in collaboration and coordination with health extension and other structures closer to the communities.

The productive and social safety net programs will be based on the establishment and implementation of strategies to address people in social problems, more specifically, vulnerable children, women and the elderly under difficult circumstances, persons with disabilities and people with mental health problems, those labour constrained due to debilitating diseases who are unable to work, and repatriates from emigration.

Public work programs will be promoted to ensure food security and community asset building in order to strengthen and enhance the capacity of the poor and vulnerable.

In general, to support the poor and reduce vulnerability, productive and social safety net programs to be designed in the rural and urban context shall be coordinated and complementary. In addition, Community Care Coalitions shall be strengthened and expanded to play significant role in the implementation of productive and social safety net programs.

6.1.2. OBJECTIVES

- Expand social assistance coverage to ensure food security for the vulnerable exposed to natural and manmade calamities and protect them from falling in to extreme poverty,
- Provide care and support to children, individuals and families under difficult circumstances to lift them out of poverty,

- Establish a social safety net system to benefit the elderly who have no care and support,
- Promote public work programs to ensure food security and enhance community assets.

6.1.3. IMPLEMENTAION STRATEGIES

- Establish an early warning system to respond to disaster risk and vulnerability in accordance with the Disaster Risk Management Policy,
- Expand productive and social safety net programs in rural and urban areas of the country,
- Establish a system to identify the number and types of the vulnerable to chronic food insecurity and include them in rural and urban productive and social safety net programs,
- Action plans in social protection programs shall be nutrition sensitive,
- Community Care Coalitions shall play their appropriate role.

Focus area 6.2. PROMOTE EMPLOYMENT OPPORTUNITIES AND IMPROVE LIVELI HOOD

6.2.1. GENERAL DESCRIPTION

The living condition of most Ethiopians is based on the use of their labour. Therefore, it is necessary to facilitate conditions by supporting the unemployed individuals to get gainful employment opportunities to improve their living conditions, and transform those employed to where they can be more productive to make better earnings.

It is expected to support the vulnerable in rural and urban areas to become more productive citizens by promoting employment opportu-

nities. Conditions will be facilitated to ensure the implementation of micro and small enterprises expansion strategies and programs for the benefit of most vulnerable to poverty.

Using different structures and systems, special support will be provided and favourable condition shall be created to those who attempt to support themselves by establishing self-help groups or associations to lift them out of poverty and improve their livelihoods.

In general, depending on the rural and urban situations, due attention shall be given to improve the livelihood of citizens, to labour market corrective interventions, to skills upgrading training, to credit and expansion of other related services, encouraging entrepreneurship and income generating opportunities.

6.2.2. OBJECTIVES

- Take economic and social measures to build human capital and improve livelihood,
- Promote employment and income generating opportunities for the vulnerable and unemployed,

6.2.3. IMPLEMENTATION STRATEGIES

- Introduce and expand off-farm income generating activities,
- Provide agricultural inputs to strengthen the economic capacity of rural and urban population,
- Promote public works programs, income generating and other employment generation schemes,
- Establish labour market information system and take labour market corrective measures,
- Promote micro and small enterprise schemes to create employ-

ment opportunities for the poor and unemployed to enable them employed and enhance their livelihoods,

- Provide skills upgrading training and micro-finance credit services for the poor and vulnerable to create market linkages.

FOCUS AREA 6.3. PROMOTE SOCIAL INSURANCE

6.3.1. GENERAL DESCRIPTION

Social insurance is based on the principle of risk-sharing and involves the pooling of contributions in return for pay-out and service coverage in case of set-back or changes in circumstances. The government has put in place contributory pension schemes for the employees of public and private organizations. The government has also endorsed a proclamation on social health insurance for the formal sector employees and pensioners to ensure their health rights.

In addition, to expand the health service coverage, community-based health insurance scheme is being implemented for the informal sector employees.

The third party vehicle insurance is providing emergency medical treatments of vehicle related accidents, physical injury and death insurance coverage. Compensations are being provided for climate related and other hazards on crop and property loses.

The informal social saving and insurance mechanisms like ‘Idir’ and ‘Ikub’ play significant roles to reduce pressures caused by different problems and risks.

In general, the government shall facilitate every condition to progressively increase insurance service system to increase coverage and accessibility for the formal and informal sectors.

6.3.2. OBJECTIVES

- Promote and encourage social insurance system,
- Support informal social protection mechanisms and facilitate their linkages to the formal system.

6.3.3. IMPLEMENTATION STRATEGIES

- Facilitate conditions to expand the existing public and private social security schemes to give coverage for citizens employed in other gainful employment,
- Strengthen informal sector social insurance system,
- Strengthen the coverage of community based health insurance,
- Expand the third party vehicle insurance,
- Expand the coverage of weather-indexed crop and property insurance schemes.

Focus area 6.4. INCREASE EQUITABLE ACCESS TO BASIC SOCIAL SERVICES

6.4.1 GENERAL DESCRIPTION

Due to the expansion of education and health coverage in the country, especially the coverage of enrolment of primary schools and basic health service has been growing.

The provision of quality health and education services to citizens has significant contribution to build productive human capital of the country to enhance productivity and economic growth and to break transmission of inter-generational poverty.

In the education sector, apart from the expansion of schools, the gov-

ernment has been implementing free primary education strategies to attract children to school. The Ministry of Education, in collaboration with development partners, has been implementing school feeding programme at pilot level in selected schools of six regions that are chronically food insecure areas. The programme is providing school feeding for 650,000 students in 1,200 schools.

Thus, to fulfil the food and other basic needs of children and to enable them attend their schools properly, the coverage of school feeding program shall be progressively expanded based on the actual situations of the regions and city administrations.

School feeding programmes shall be implemented in a way to retain children in school, to improve their nutrition status and to avoid child labour. School feeding programs and related social welfare services undertaken by the government, non-government and of community participation shall be implemented in a consistent, standardized and coordinated manner.

In general, the government will expand the coverage of quality health, education and social services to address the demand side constraints that prevent the poor and vulnerable from accessing basic services.

6.4.2 OBJECTIVE

- Increase the coverage and access to health, education and other social welfare services,

6.4.3 IMPLEMENTATION STRATEGIES

- Strengthen the expansion of conditional health care expenses to benefit the poor,

- Expand school feeding program to increase the coverage and accessibility of education,
- Increase the accessibility of special needs education,
- Expand rehabilitation services,
- Ensure that basic infrastructures are accessible to persons with disabilities, the elderly and those with mobility constraint,
- Expand and standardize basic services,
- Develop the workforce to be engaged in social welfare services.

FOCUS AREA 6.5. PROVIDE LEGAL PROTECTION AND SUPPORT FOR CITIZENS EXPOSED TO ABUSE AND VIOLENCE

6.5.1. GENERAL DESCRIPTION

Failing to provide special legal protection and social services for the vulnerable citizens exposed to abuse and violence aggravates social problems. The major forms of abuse and violence are severe physical actions, female genital mutilation, rape and child labour. Children, women, the elderly, and persons with disabilities have several constraints that hamper their abilities to defend themselves before the law as a result of which their rights are being violated. The government shall give attention to respect and protect the legal rights of the vulnerable. Providing legal protection to the vulnerable and redressing of abuse help them to have good psychological and moral moods, to become socially responsible and play their roles in economic growth.

Generally, legal reforms and awareness raising activities, and rehabilitation service institutions will be strengthened to protect the vulnerable in order to sustain the dignity, protection and legal rights of citizens.

6.5.2. OBJECTIVE

- Prevent violence, abuse, discrimination, and exclusion of the vulnerable and redress the impacts on victims.

6.5.3. IMPLEMENTATION STRATEGIES

- Design and implement different communication strategies to improve the harmful traditional practices and values that undermine the legal rights of children, women, persons with disabilities, the elderly and other vulnerable groups,
- Expand and progressively improve community based support services to prevent and redress violence, exclusion, discrimination and abuse,
- Provide legal support and rehabilitation services to vulnerable groups whose civil rights are at stake,
- Strengthen institutions at different levels that provide legal support and rehabilitation services to people exposed to violence, exclusion, discrimination and abuse.

7. FINANCIAL SOURCE OF THE POLICY

Although a huge investment is required to realise social protection programs, basic social protection services shall be prioritized and budget will be allocated progressively.

The source of finance will be from economic growth, expansion of the tax collection as proportion of GDP, reallocation of budget expenditure as required, increasing the efficiency of existing investments, loans and grants. The source of budget will be from federal and regional governments, communities, business community, development partners, and others.

Using different ways, the community, civil society organizations and the private sector, contribute significantly towards providing care and support services for people under difficult circumstances. The Private sector plays a great role to improve occupational safety and health for creating better working conditions.

In light of improving the health and occupational safety of their employees as well as the reputation they get from domestic and international market chain, Corporate Social Responsibility (CSR) system shall be established where investors engaged in trade, industry, agriculture, and other services can play their roles by contributing towards social protection interventions.

In general, to make the source of finance sustainable and reliable, the community at large, civil society organizations and the private sector will be mobilized and participate to contribute their shares. To enhance participation in a coordinated manner, a Social Protection Fund (SPF) shall be established, and a directive will be issued to establish the system.

8. INSTITUTIONAL ARRANGEMENT AND COORDINATION

Based on the duties and responsibilities of each executing body, the government will establish uniform system of institutional arrangement at different levels to coordinate the implementation of the policy. To transform the implementation system in to action, duties and responsibilities will be explicitly given to federal and regional executing bodies, the community, civil society organizations, the private sector as well as to other concerned stakeholders.

Institutions that have responsibilities for the design of social protection initiatives, implementation, monitoring and evaluation, establish-

ing system shall be strengthened through organizational arrangement, training of social service workers and the fulfillment of necessary equipment.

8.1. INSTITUTIONAL ARRANGEMENT, DUTIES AND RESPONSIBILITIES

Since the implementation of the policy requires multidimensional coordination, a Federal Social Protection Council will be established under the leadership of the government. Members of the council shall be government organizations and other concerned institutions.

Members of the Federal Social Protection Council shall mainly be drawn from Labour and Social Affairs, Women Children and Youth Affairs, Education, Health, Agriculture, Justice, Finance and Economic Development, Urban Development and Housing Construction, Trade and Industry Institutions, Public and Private Social Security Agencies and HIV/AIDS Prevention and Control Coordination Office.

In addition, financial institutions, associations of employers, trade unions, civil society organizations and other relevant institutions will also be members of the Council as required.

The structure and function of the Social Protection Council shall be established by Law. The Ministry of Labor and Social Affairs shall be the Secretary of the Council. Duties and responsibilities given to the Federal Social Protection Council and the Ministry of Labour and Social Affairs shall be executed by respective structures at regional states and city administrations. United Nations Organizations, International Organizations, concerned Charity Associations and Organizations shall participate in the implementation of social protection.

To implement the policy, to coordinate and achieve the mission successfully, implementation strategies, laws, and directives shall be issued.

The National Social Protection Council shall have the following duties and responsibilities;

- Give direction on legal and corrective measures of systemic issues to the Ministry of Labour and Social Affairs, and overall coordination,
- Build and strengthen the capacity of executing bodies for the proper implementation of the policy,
- Lead and coordinate programs for the implementation of the policy,
- Ensure the integration of social protection interventions in to the development strategies and programs of sectors,
- Strengthen the data management system,
- Establish monitoring and evaluation system for the effectiveness of social protection programs,
- Report to the government on the effectiveness of budget utilization to implement the policy and the impact,
- The Council shall meet twice a year to evaluate the performance of the policy, strategy, and action plans.

The Ministry of Labour and Social Affairs is the government focal at national level to coordinate the implementation of the policy. The Ministry of Labour and Social Affairs, in coordinating and implementing social protection, shall have the following duties and responsibilities:

- Coordinate and follow up the relevant federal and regional bodies for proper implementation of the policy, strategy, and action plans,
- Mobilize resource and budget allocation for the implementation of social protection,
- Establish a management information system for effective and efficient

implementation of social protection programs and communicate the achievements of the desired outcomes and impacts,

- Report to the Federal Social Protection Council on the achievements and impacts of the policy implementation to facilitate conditions for government to take appropriate decisions on institutional arrangement, system and financial allocation,
- Generate and propose legal provisions to the government and make amendments on issues as required, and perform different capacity building activities,
- Establish coordination and collaboration networking to create a strong partnership among different partners and stakeholders, and follow up the implementation,
- Ensure social protection service provisions comply with the rights of beneficiaries,
- Establish and administer a Social Protection Fund,
- Establish and implement a Central Data Management System,
- Other duties and responsibilities that enable the implementation of the policy shall be determined by subsequent laws and directives.

9. MONITORING AND EVALUATION SYSTEM OF THE POLICY

The Monitoring and Evaluation system of the policy is a mechanism where the government with the community and stakeholders monitor and evaluate and ensure that the initiatives undertaken to reduce poverty and vulnerability and programs designed for the benefit of people under difficult circumstances are properly implemented.

The monitoring system is a process of follow up about the implementation of programs that are being executed as planned and properly moving in the right direction. The evaluation system is to weigh the achievements of program objectives and desired impacts.

The monitoring and evaluation system is to identify the strength and weakness of program implementation, to check whether the desired services are properly delivered and to take appropriate corrective and remedial measures as required.

Monitoring and Evaluation is mainly for the establishment of adequate and reliable information management and reporting system where programs implemented by different stakeholders are measured in terms of types of beneficiaries, time, utilized resource, impacts etc., comparing against baseline indicators.

A Central Registry System shall be established to organize and manage complete data and exchange information about beneficiaries disaggregated by place, number, type of service and the like. The Ministry of Labour and Social Affairs is mandated to lead and administer the Central Registry at the federal level. Similarly, organs mandated for labour and social affairs duties and responsibilities are responsible to lead and administer the registry in their respective regions. In order to have a strong and robust registry system, federal and regional government bodies, community based associations and other non-government organizations providing social protection services have the obligation to submit periodic performance reports to the Ministry of Labour and Social Affairs.

The Ministry of Labour and Social Affairs, in collaboration with other concerned stakeholders, shall develop and implement relevant performance indicators, action plans, guidelines and proper system to improve the performance of program implementation. The necessary activities, mainly linking source of information through networks, improving the data collection, compilation and analysis, preparation of reports and improving and enhancing relevant activities will be carried out to establish and actually implement the system.

In general, the monitoring and evaluation system shall be established with uniformity and synergy from federal to the lower level of administrative strata and implemented properly for complete, quality and timely reporting and exchange of information.